

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 56

Resmî Gazetede Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında
Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu. (1/478)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-

1461/03485

27 . 4 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 27.4.1984 tarihinde kararlaştırılan «Resmî Gazetede yayımlanacak olan Yönetmelikler Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GEREKÇE

Anayasanın 124 üncü maddesi, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabileceklerini ve hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağını kanunda belirtileceğini hükme bağlamış bulunmaktadır.

Anayasa, bu madde ile yönetmelik çıkarma konusunda bir tahdit getirmiş ve çıkarılacak yönetmeliklerin hepsinin Resmî Gazetede yayımlanma zarureti kaldırılmıştır.

Bu durum karşısında; Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, ancak kendi görev alanlarını ilgilendiren konularda ve belirli bir kanun veya tüzüğün amir bir hükmünün mevcut olması veya uygulama ile ilgili bir boşluğun giderilmesi gerektiği hallerde yönetmelik çıkarabileceklerdir.

İdarenin bazı hizmet konularının yönetimini düzenleyen yönerge ve iç sirküler mahiyetindeki emir ve kaidelerin, Anayasanın öngördüğü anlamda yönetmelik olarak Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe konulmaları mümkün bulunmamaktadır.

Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerince düzenlenen bir idarî tasarrufun yönetmelik olarak Resmî Gazetede yayımlanabilmesi için, kendi anagörev alanlarını ilgilendiren kanun ve tüzüklerin uygulanmasını sağlaması, kanun ve tüzüklere aykırı olmaması aynı zamanda genellik ifade etmesi, yalnız görevlilere hitap eden yönerge iç talimat mahiyetinde olmaması gerekmektedir.

Bu nedenle Başbakanlık, bakanlıkların ve kamu tüzelkişilerinin düzenledikleri garaj, kantin, lojman, kreş, gibi konuları kapsayan yönetmelikler, iç bünyeyi ilgilendiren talimat mahiyetindeki emir ve kaideler olduğu için yönetmelik olarak Resmî Gazetede yayımlanmasına gerek yoktur.

Mahallî idareler de iç sirküler ve yönerge mahiyetindeki emir ve kaideleri yönetmelik olarak düzenleyip Resmî Gazetede yayımlanmasını istemektedirler. Bu kabil tasarruflar da idarenin bazı hizmet dallarını düzenleyen bir talimat mahiyeti arz etmektedir.

Mahallî idarelerin hizmet alanları mahallî nitelikte olup, mahallin sakinlerini igilendirmekte, bütün kamuoyunun bilmesi gerekmemektedir.

Ayrıca, Anayasanın yönetmeliklerle ilgili 124 üncü maddesinin gerekçesinde de; özellikle kamu tüzelkişileri tarafından birbirine benzer nitelikte çıkarılan ve büyük kısmı mahallî nitelikte olan bütün yönetmeliklerin Anayasa hükmü gereği Resmî Gazetede yayımlanması mecburiyetinin sebep olduğu gereksiz israfın önlenmesi öngörüldüğünden, mahallî idare yönetmeliklerinin mahallinde ilan olunması uygun görülmüştür,

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 1/478
Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca 20 Nisan 1984 tarihinde Komisyonumuza gönderilen, Resmî Gazetede Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 9 ve 17 Mayıs 1984 tarihli toplantılarında, Devlet Bakanı Sayın Kâzım Oksay ve ilgili temsilciler de bulunduğu halde incelenmiştir.

Anayasamızın 124 üncü maddesi yönetmeliklerin, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişitince, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarılabileceklerini hükme bağlarken, hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağını da kanunla belirtileceğini emretmektedir. Anılan tasarı, bu amir hüküm nedeniyle hazırlanmıştır. Bu nedenle Komisyonumuz tasarının tümünü benimsemiş ve maddelerinin görüşülmesine geçilmesini kabul etmiştir.

Komisyonumuzun, 1 inci madde üzerindeki görüşmeleri sırasında maddenin (d) bendi; Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle sadece Anayasamızın 115 inci maddesinde yer alan tüzüklerin çıkarılabileceği, 124 üncü maddesinde ise yönetmelik çıkarmak için Bakanlar Kurulu Kararnamesine yer vermediği ve sair kanunlarla Bakanlar Kurulunca yayımlanması kabul edilen yönetmeliklerin 1 inci maddenin diğer bentleri uyarınca Resmî Gazetede yayımlanabileceği görüşüyle madde metninden çıkartılmıştır.

Tasarının, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Kâmil T. Coşkunoğlu	Münir Fuat Yazıcı	Ahmet Remzi Çerçi
Ankara	Manisa	Adana
Kâtip	Üye	Üye
Mehmet Zeki Uzun	Nurettin Yağanoğlu	Mustafa Çakaloğlu
Tokat	Adana	Antalya
Üye	Üye	Üye
İhsan Tombuş	Ünal Yaşar	Mustafa Çelebi
Çorum	Gaziantep	Hatay
İmzada bulunamadı.		
Üye	Üye	Üye
Kemal Özer	Rıfat Bayazıt	Orhan Otağ
İstanbul	Kahramanmaraş	Kocaeli
Üye	Üye	Üye
Mustafa Sabri Güvenç	Ayhan Reyhan Sakallıoğlu	Mustafa Kemal Palaoğlu
Niğde	Sakarya	Sivas
Üye	Üye	Üye
Ahmet Turan Soğancıoğlu	Şevki Taştan	Osman Bahadır
Sivas	Sivas	Trabzon

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Resmî Gazetede Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin;

a) İşbirliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen,

b) Kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan,

c) Kamuyu ilgilendiren,

d) Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yürürlüğe konulan,

Yönetmelikler Resmî Gazetede yayımlanır.

Ancak, millî emniyet ve millî güvenlikle ilgili olan ve gizlilik derecesi taşıyan yönetmelikler yayımlanmaz.

MADDE 2. — Mahallî idarelerce düzenlenen ve bu idarelerin yetki ve görev alanlarına giren yönetmelikler, mahallinde çıkan gazete veya diğer yayın yolları ile ilan olunur.

MADDE 3. — 23 Mayıs 1928 tarihli ve 1322 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (Z) fıkrası yürürlükten kaldırmıştır.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kuurlu yürütür.

27 . 4 . 1984

T. Özal

Başbakan

İ. K. Erdem
Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

K. Oksay
Devlet Bakanı

A. Tenekeci
Devlet Bakanı

K. Oksay
Devlet Bakanı V.

Z. Yavuztürk
Millî Savunma Bakanı

A. Tanrıyar
İçişleri Bakanı

M. V. Dinçerler
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

İ. S. Giray
Bayındırlık ve İskân Bakanı

H. H. Doğan
Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı

M. Kalemli
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

A. M. Yılmaz
Devlet Bakanı

A. Tenekeci
Devlet Bakanı V.

V. Halefoğlu
Dışişleri Bakanı

M. Aydın

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

H. C. Aral

Sanayi ve Ticaret Bakanı

S. N. Türel
Devlet Bakanı

M. N. Eldem
Adalet Bakanı

V. Arıkan
Maliye ve Gümrük Bakanı

V. Atasoy
Ulaştırma Bakanı

C. Büyükbay
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. M. Taşcıoğlu
Kültür ve Turizm Bakanı

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Resmî Gazetede Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin;

a) İşbirliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen,

b) Kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan,

c) Kamuyu ilgilendiren,

Yönetmelikler Resmî Gazetede yayımlanır.

Ancak, millî emniyet ve millî güvenlikle ilgili olan ve gizlilik derecesi taşıyan yönetmelikler yayımlanmaz.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.